

Puigdemàger

Els Prats de Rei

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Puigdemàger
Emplaçament	Al capdamunt d'un turó que domina la carretera de Manresa a Calaf, en un entorn de camps de conreu.
Alçada:	695
Coordenades:	
Latitud:	41.72787
Longitud:	1.55011
UTM Est (X):	379412
UTM Nord (Y):	4620578

Classificació

Número de fitxa	08170-23
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Medieval Romànic Modern
Segle	XI
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	El conjunt es troba abandonat i en estat totalment ruïnós.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIN
Europea – Atributs inspire:	National Monument Record – Assentament (jaciment)
Observacions protecció:	BCIN (Llei 16/1985 LPHE); Llei 9/1993 LPCC
Data aprovació:	dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari	Sí, IPA 5970; CCAA*****
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada

Titular: diversos propietaris
Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa: dl., 17/10/2016 - 02:00

Descripció

Al nord del terme municipal dels Prats de Rei, al cim d'un turó a uns 200 m al sud-est de l'Hostal del Bou, es troben les restes d'un conjunt arquitectònic i arqueològic format per les minses restes d'unes cases avui deshabitades que s'escampen al voltant d'una església en avançat estat de ruïna. Segons la documentació escrita, en aquest lloc, on fins fa poc hi havia hagut un petit nucli agrícola habitat, hi va haver el castell de Puigdemàger, el qual dominava visualment una part molt important del terme de Prats. Les restes d'aquest castell es localitzarien al subsòl de les cases i/o dels descampats dels voltants, però l'estat de runa de les cases és tal (moltes ja desaparegudes) i el lloc està tant brut de vegetació que es fa difícil discernir qualsevol aproximació a la planta que hauria pogut tenir el recinte castral. L'església de Sant Jaume (que es descriu en una altra fitxa) seria en origen la capella castral i posterior parròquia del nucli. Del poblament que posteriorment es desenvolupà en aquest lloc i que evolucionà fins als segle XIX en queda molt parcialment dempeus part d'una casa d'uns 185 m² i restes molt fragmentades de murs d'altres cases, tot construït a base de filades de pedra de la zona.

Observacions:

IMATGE 1: Vista aèria de les restes i la zona de Puigdemàger. Font: Ortofotomapa de l'ICGC.
IMATGE 2: Croquis amb algunes de les restes constructives i cases avui ensorrades de Puigdemàger, segons: Aim3 grup SL, 2015: fitxa M.25.

Història

El castell de Puigdemàger i el seu terme, que s'estenia fins a Solanelles, es documenten per primer cop l'any 1070 quan un tal Folc i la seva esposa empenyoren una propietat dins el terme de Puig de Mager, al comtat de Manresa. El 1138 un tal Manasses i els seus fills cedeixen un alou de Solanelles, dins del terme del castell de Puigdemàger, al monestir de Sant Pere de la Portella. El 1359 apareix com una propietat de l'abadessa de Berga en el fogatge realitzat a les Corts de Cervera, mentre que el 1390 el rei Joan vengué per 5.000 florins d'or certes jurisdiccions (entre elles la de Puigdemàger) a Galceran de Caldes per un curt període de temps, ja que a finals d'aquell mateix any els habitants dels respectius llocs pagaren al rei per tal de recuperar la seva independència respecte a Galceran. La parròquia de Puigdemàger fou independent fins que al segle XIV passà a ser sufragània de la de Sant Pere de Sallavinera. Fins 1788 Puigdemàger, juntament amb La Quadra de Galí, Seguers i Solanelles, havia format part del terme dels Prats de Rei, però a partir d'aquest any adquirí jurisdicció pedània pròpia (cèdula del 7 de maig del 1789) que perdé més tard. De fet, aquest mateix any es documenta la unió de tots aquests nuclis que va suposar la creació d'un efímer municipi, moment en que a Puigdemàger hi vivien 9 famílies (6 o 7 entre 1365-1370 i 4 el 1381). L'any 1860 hi quedaven 4 cases habitades al sector de migdia del turó. L'abandonament definitiu del lloc es produí durant la primera meitat del segle XX.

Bibliografia

-CATALÀ ROCA, Pere (dir.) (1976): Els castells catalans, vol. V, Rafael Dalmau Editor, Barcelona, p. 459-460. -BENET CLARÀ, Albert; PIQUER FERRER, Esperança (1992): 'Castell de Puigdemàger', Catalunya Romànica XIX. EL Penedès, l'Anoia, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, p. 313. -JUNYENT MAYDEU, Francesc; MAZCUÑÁN BOIX, Alexandre (1992): 'Sant Jaume de Puigdemàger', Catalunya Romànica XIX. EL Penedès, l'Anoia, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, p. 470-471. -TORRAS RIBÉ, Josep M. (1992): 'Inventari de les jurisdiccions senyorials a la comarca de l'Anoia en els segles moderns', Pedralbes: Revista d'història moderna, 12, p. 39-70. -Aim3 grup SL (2015): Pla Especial de catàleg de masies, cases rurals i altres edificacions en SNU. Document per aprovació inicial, Ajuntament dels Prats de Rei, fitxa M.25.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=2065>

